Відгук
офіційного опонента на дисертацію Волошина Олександра Олексійовича «Формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш в процесі фізичного виховання», яка подається на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

1. Актуальність теми дисертаційного дослідження. Дисертаційна робота виконувалася відповідно до тематичного плану та загальної проблеми наукових досліджень Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова «Теорія і технологія навчання і виховання в системі народної освіти». Тема відповідає плану науково-дослідної роботи кафедри біологічних основ фізичного виховання та спортивних дисциплін факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я та сформульована згідно з паспортом спеціальності п.7 «Формування спеціальних знань і рухових навичок у дітей та молоді у процесі навчання фізичної культури, основ здорового способу життя». Недостатня кількість наукових досліджень спрямованих на системне і комплексне рішення питання фізичної підготовки студентської молоді, зокрема розвитку їх координаційних здібностей засобами боротьби на поясах Алиш, у процесі занять нетрадиційними видами єдиноборств залишається мало вивченим. Висвітлення та актуальність означеного питання в теорії та практиці фізичного виховання у закладах вищої освіти підтверджує актуальність дисертаційного дослідження здобувача.

2. Новизна наукових положень і результатів, отриманих особисто здобувачем, полягає у тому, що дисертантом уперше розроблено методику формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш у процесі фізичного виховання; обґрунтовано застосування ускладнених умов занять (сенсорної депривації – зорової та слухової, зміни температурного режиму), а також психорегуляторних впливів для підвищення координаційної та

вольової підготовленості студентської молоді на заняттях з боротьби на поясах Алиш; визначено особливості оцінювання координації рухів студентів у процесі занять з боротьби на поясах Алиш з урахуванням маси тіла, умов занять та психорегуляторних впливів; удосконалено процес фізичної підготовки студентів шляхом упровадження боротьби на поясах Алиш; методичні підходи до формування координації рухів засобами єдиноборств; набули подальшого розвитку питання залежності успішності засвоєння техніки єдиноборств від морфофункціональних та рухових можливостей студентів, застосування екстремальних умов та методів психорегуляції для підвищення резервних можливостей системи керування рухами студентів у процесі занять фізичними вправами.

3. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці методики формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш та впровадженні її в освітній процес фізичного виховання студентів, що підтверджено довідками про впровадження.

Теоретико-методичні положення та практичні результати дослідження можуть бути використані в процесі фізичного виховання студентів, під час викладання дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Спортивні двобої» для студентів факультетів фізичного виховання, а також для слухачів курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації викладачів фізичного виховання.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових результатів, висновків рекомендацій. Достовірність одержаних результатів забезпечується методологічною і теоретичною обґрунтованістю вихідних позицій дослідження; використанням при його проведенні значного обсягу первинних матеріалів та сучасних методів дослідження, у тому числі педагогічних, медико-біологічних, статистичних, апробацією результатів дослідження на наукових і науково-практичних конференціях.

Усі наукові положення дисертації, висновки, практичні рекомендації роботи достатньою мірою обґрунтовані експериментальними даними, відповідають меті та завданням дослідження. Ступінь вірогідності отриманих результатів забезпечується достатньою тривалістю експерименту, достатнім обсягом вибірки випробовуваних, якістю експериментальних досліджень, котрі відповідають метрологічним вимогам, і застосуванням адекватних методів математичної статистики.

5. Особистий внесок здобувача полягає у визначенні актуальності теми, обґрунтуванні проблеми, постановці мети і завдань дослідження, організації і проведенні досліджень, розробці та експериментальній перевірці методичної системи формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш в процесі фізичного виховання, аналізі та узагальненні отриманих результатів і впровадженні їх у практику.

У наукових працях, опублікованих у співавторстві, особистий вклад полягає в теоретичному обґрунтуванні основних ідей і положень, аналізі фактичного матеріалу, в організації експериментального дослідження, інтерпретації результатів і формулюванні висновків.

6. Відповідність дисертації обраній спеціальності та профілю спеціалізованої вченої ради. Подана дисертація повністю відповідає обраній спеціальності та профілю спеціалізованої вченої ради на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

У першому розділі «Стан проблеми формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш в процесі фізичного виховання» подано історію розвитку боротьби на поясах Алиш як виду фізкультурно-оздоровчої діяльності у процесі фізичного виховання закладів вищої освіти, розкрито методичні основи розвитку, контролю і оцінювання координаційних здібностей студентської молоді засобами боротьби на поясах, проаналізовано

питання формування координації рухів засобами єдиноборств за рахунок застосування у змісті занять збивальних чинників, незвичних або ускладнених умов, зокрема обмеження, виключення або підвищення вимог до дії сенсорних аналізаторів. При аналізі стану розглянутої проблеми проаналізовано достатню кількість (288) джерел літератури у тому числі 42 зарубіжних.

У другому розділі «Наукове обґрунтування і розробка методики формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш у процесі фізичного виховання» висвітлено інформацію про методологію та методи, організацію та учасників дослідження; подано характеристику морфофункціональних показників, фізичної підготовленості, координаційних здібностей студентів та їх динаміку; розроблено та теоретично обґрунтовано методику формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш у процесі фізичного виховання; визначено особливості оцінювання розвитку координаційних рухів студентів на заняттях з боротьби на поясах Алиш з урахуванням маси тіла, умов занять та психорегуляторних впливів. Автор використав в роботі комплекс адекватних методів дослідження: теоретичних, емпіричних та математичної статистики.

У третьому розділі «Дослідно-експериментальна перевірка методики формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш у процесі фізичного виховання» подано результати апробації методики формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш в освітній процес фізичного виховання та доведено її ефективність. Основна ідея якої полягала у застосуванні умов підвищеної складності та психорегуляційних впливів. Координаційна складність рухів забезпечувалася за рахунок варіювання їх просторових, часових та динамічних параметрів, введення збивальних та стресових факторів – сенсорної депривації, підвищення температурного режиму у місці занять.

Робота заслуговує в цілому високої оцінки, але характеризується певними недоліками.

Зауваження до змісту дисертації

1. Значна частина літературного огляду носить описовий характер, без критичного аналізу різних точок зору, ступеня вивченості проблеми формування рухів різної координаційної структури в єдиноборствах не тільки у вітчизняній, але і у зарубіжній літературі. А це дозволило б більш детально розкрити слабо освітлені сторони цієї актуальної проблеми.

2. Для коректного застосування методів математичної статистики необхідно було б отримані результати спеціально перевірити на нормальність розподілу вибірки, її однорідність окремо в кожній групі обстежуваних – КГ і ЕГ. А це, в свою чергу, визначило б підбір більш точних, адекватних і інформативних методів математичної обробки.

3. Більшість дослідницьких методик у роботі є відносно простими і доступними, що є позитивним. Але з іншого ж боку, в роботі не використовувалася сучасна сертифікована апаратура для більш глибокої і якісної оцінки координаційної підготовленості студентів, які спеціалізуються у такому складно координаційному виді двобоїв, як боротьба на поясах Алиш.

4. Для більш глибокої і всебічної оцінки якості координаційної підготовленості студентів, які спеціалізуються в боротьбі Алиш, в роботі слід було б додати методи біомеханічного аналізу техніки спеціалізованих рухів, що дозволило б з'ясувати слабкі ланки в структурі досліджуваних навичок і намітити конкретні способи їх усунення в педагогічному процесі.

5. Ряд методів дослідження рівня морфофункціонального розвитку, здоров'я випробовуваних не мають прямого відношення до досліджуваної проблеми і слід було б провести більш глибокий аналіз залежностей між параметрами фізичного розвитку, рівня здоров'я, адаптаційного потенціалу та рівня координаційної підготовки випробовуваних. Це дозволило б автору

визначити важливі взаємозв'язки і чинники, розробити не тільки оціночні, а й прогностичні моделі залежності координаційної підготовки від морфофункціонального і психофізичного статусу випробуваних.

Зазначені недоліки суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження О.О. Волошина. Робота виконана на достатньому науковому і методичному рівні, містить різноплановий опрацьований автором новий теоретичний і практичний зміст.

Висновок. Дослідження Волошина Олександра Олексійовича на тему «Формування координації рухів студентів засобами боротьби на поясах Алиш в процесі фізичного виховання» має теоретичну й практичну значущість, наукову новизну. Дисертаційна робота є актуальною, своєчасною і перспективною, слугує науковим доробком до праць, присвячених окресленій проблемі. Дисертація є самостійною, завершеною науковою роботою, яка відповідає вимогам МОН України до кандидатських дисертацій, положенням пунктів 9 і 11 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. за № 567, а його автор заслуговує на присвоєння наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Офіційний опонент:
кандидат педагогічних наук, доцент
Житомирського національного агроекологічного
університету П.П. Ткаченко
2.12.2019 р.

Підпис П.П. Ткаченка засвідчую:
проректор з наукової роботи та
інноваційного розвитку Житомирського
національного агроекологічного
університету, доктор сільськогосподарських
наук, професор Л. Д. Романчук

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу кадрів
Житомирського національного
агроекологічного університету
«02» 12 2019 р.